

IKASGAIAREN IRAKASKUNTZA-GIDA

Titulua: ERIZAINZAKO GRADUA	Mota: Hautazkoa
Ikasgaia: Sexualitatea. Erizaintzaren ikuspegia	Kronograma: 2. lauhilekoa
Kodea: 26472	Hizkuntza: Euskara/Gaztelania
Ikasgaiaren deskribapena eta testuingurua Hautazko irakasgai bat da, Erizaintzako Gradua titulazioaren seigarren seihilekoan ematen dena. Honako gaitasuna eskaintzen dio ikasleari: 1. Sexualitatea pertsonaren garapen integrala osatzen duen prozesu ebolutibo eta dinamikotzat hartzea. 2. Pertsonen sexu-esferari heltzean eragina duten alderdi propioez jabetzea, eta gaitasunak garatu ahal izatea, hala balorazioan nola Erizaintzako zainketa-planetan gizabanakoek hainbat egoeratan duten sexu-dimentsioa integratzeko.	ECTS kredituak: 4,5 Kurtsoa: 3. maila
Sartzeko eskakizunak / gomendioak Sartzeko baldintzarik gabe.	

IRAKASLEAK	Tel.	Helbide elektronikoa
Ikasgaiaren arduraduna M ^a Dolores Calle Calle	945 218085	mdolores_calle@ehu.eus
Euskarazko Eva Pereda Pereda	945 219001	eva.pereda@ehu.eus

GAITASUN ESPEZIFIKOAK

- G1. Sexologia Substantiboaren esparrua ulertzea sexualitateari osasun-eremuan arreta emateko erreferente gisa.
- G2. Sexualitatea ikuspuntu positibotik lantzea duen garrantziaz jabetzea, ulerkortasun-jarrerak sustatuz.
- G3. Gizonen eta emakumeen sexualitatea zaintzeak eta babesteak haien ongizate integrala mantentzeko duen garrantziaz hausnartzea.
- G4. Balorazioan zein erizaintzako zainketetan gizabanakoen dimentsio sexuala eta erotika txertatzea, eragina izan dezaketen norberaren alderdiez (jarrerak, etab.) jabetuz.

IKASKUNTZAREN EMAITZAK

- IE 1. Taldean, sexualitatearekiko arreta sustatzeko osasun hezkuntzako programa edo sentsibilizazio-kanpaina bat egitea, edo hautatutako gai bati buruzko berrikuspen bibliografiko bat egitea eta ikasgelan azaltzea.
- IE 2. Taldean egitea osasun-arazo bat duen pertsona baten sexu-dimentsioaren gaineko lan bat egitea eta gelan azaltzea role playing baten bidez.
- IE 3. Irakasgaiaren ideia nagusiak eta/edo ikaskuntzaren ondorioak banaka eta idatziz adieraztea.
- IE 4. Egin beharreko irakurketen ideia nagusiak identifikatzea, eta taldean sortzen diren eztabaidetan parte hartzea taldearen aniztasuna errespetatuz.

EDUKIAK

I. UNITATEA: OINARRI SEXOLOGIKOAK

- 1.1 Sexualitatearekiko jarrerak
- 1.2. Sexologia Sustantiboaren oinarrizko kontzeptuetan sakontzea: Giza Izate Sexuala.

II. UNITATEA: SEXUAZIOA

- 2.1. Sexuazio-prozesua
- 2.2. Sexu-identitatea-Transexualitatea
- 2.3. Anatomia sexuatua. Ugalketaren eta plazeraren fisiologia

III. UNITATEA: TESTUINGURU KULTURALA

- 3.1. Sexu moral kulturala.
- 3.2. Kultura eta sexualitatea: aldagai kulturalak migratzaileen sexualitatearen arretan
- 3.3. Generoa eta osasuna
- 3.4. Sexualitatea eta ingurune digitala

IV. UNITATEA: SEXUALITATEAK

- 4.1. Sexualitate ebolutiboa: ezaugarriak etapa ezberdinetan
- 4.2. Dibertsitate funtzionala eta behar bereziak: begirada bat gaitasunei eta beharrei

V. UNITATEA: EROTIKA

- 5.1. Zailtasun sexualak eta erotikoak ulertzen

VI. UNITATEA:

- 6.1 Osasunerako hezkuntza: arriskuen prebentzioa. Sexu- eta ugalketa-eskubideak
- 6.2 Gaixotasun-prozesuen eta farmako-kontsumoen ondoriozko sexu-zailtasunetatik eta zailtasun erotikoetatik sortutako zainketen eremuak. Erizaintzako balorazioa eta esku-hartzea.
- 6.3. Sexu-zailtasun eta zailtasun erotikoetatik sortutako zainketa-eremuak:

GAI-UNITATEA	IRAKASLEAK	KLASE MAGISTRALEN ORDUAK	IKASGELAKO PRAKTIKAK
1	Eva Pereda Pereda	4	2
2	Eva Pereda Pereda	6	
3	Eva Pereda Pereda	6	4
4	Eva Pereda Pereda	6	4
5	Eva Pereda Pereda	2	
6	Eva Pereda Pereda	6	6
GUZTIRA		30	16

METODOLOGIA

Planteatutako gaitasunak eskuratzeko, metodologia honi jarraituko zaio:

- **Klase magistralak:** klase teorikoak talde handia teoria irakasteko.
- **Ikasgelako praktikak,** eskola magistraletan azaldutako teoriaren alderdi praktikoak osatzeko. Era berean, ikasleek eginiko lanen emaitza nagusiak azalduko dira.

LAN PRESENTZIALA (46 ORDU)		
Klase magistrala	Mintegia	Ikasgelako praktikak
30	0	16

LAN EZ-PRESENTZIALA (66,5 ORDU)	
Bakarkako lana	Talde-lana
15	51,5

GUZTIRA	
ECTS	4,5
ORDUAK	112,5

EBALUAZIO-SISTEMAK

OHIKO DEIALDIA: EBALUAZIO JARRAITUKO SISTEMA

Eskolara joatea derrigorrezkoa da. Saiotara ez joateko justifikatutako arrazoiak hauek dira, betiere ziurtagiria aurkezten bada: gaixotasuna, bigarren mailara arteko odol-ahaidetasuneko senitartekoen gaixotasuna edo heriotza eta nahitaezko eginbeharrak betetzea, baldin eta horiek saioaren ordutegiz kanpo egin ezin badira edo ezinbesteko arrazoiak direla-eta.

Azken kalifikazioa emateko, planteatutako jarduera guztiak ebaluatu eta gainditu behar dira, egin beharreko jarduera bakoitzaren balioaren % 50eko notarekin edo handiagoarekin.

- BANAKAKO LANAK %15
- TALDEKO LANA %75
- IKASGELAKO PRAKTIKA %10

Taula honetan laburbiltzen da gaitasunen, ikaskuntzaren emaitzen, jardueren eta ebaluazio-sistemaren arteko erlazioa:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1, G2, G3	IE1	Talde-lana	- Idatzizko aurkezpena eta ahozko aurkezpena	%35
G1, G2, G3, G4	IE2	Talde-lana	- Idatzizko aurkezpena eta role-playing	%40
G1, G2, G3	IE3	Bakarkako lana	- Idatzizko aurkezpena	%15
G1, G2, G3	IE4	Irakurketak, eztabaida	- Gelan parte-hartzea	%10

EBALUAZIO JARRAITUARI UKO EGITEA

Ebaluazio jarraituko sisteman parte hartu duten eta azken ebaluazioko sistemaren bidez ebaluatuak izan nahi duten ikasleek idatziz adierazi beharko diote ikasgaiaren irakasle arduradunari ebaluazio jarraituari uko egiten diotela. Horretarako, 9 asteko epea izango dute ikasgaiaren hasieratik zenbatzen hasita, zentroko egutegi akademikoaren arabera, 2017ko martxoaren 13ko EHAAn argitaratutako ebaluazio-sistemaren 8. artikuluan jasotakoari jarraikiz. Eskatutako lanak egiten ez badira, «Ez aurkeztua» kalifikazioa jasoko du ikasleak.

OHIKO DEIALDIA: AZKEN EBALUAZIOKO SISTEMA

Azken ebaluazioa ebaluazio jarraituaren salbuespena da ebaluazio jarraitua egin ezin duten ikasleentzat: Justifikatutako arrazoiak direla-eta ebaluazio jarraituko sisteman parte hartu ezin duten ikasleek amaierako proba bakarra eskatu ahaliko dute, zeinak ikasgaiaren notaren %100 balioko duen. Hauek dira justifikatutako arrazoi horiek dira: lan-arrazoiak, genero indarkeriaren biktimak, erditzea, adopzioa, harrera edo 3 urtetik beherako seme-alabak norbere ardurapean izatea, mendekotasuna duen senidea zaintzea, ikasleak % 33ko ezintasuna edo handiagoa izatea, goi-mailako kirolaria izatea, bidaiatzea edo dedikazio handia eskatzen duten jarduera artistikoetan/kulturaletan aritzea, beste goi-mailako ikasketa batzuekin bateratzea, kargu politikoekin bateratzea, jarduera sindikalak izatea, ikasleen ordezkarietan aritzea, GKEak edo beste batzuk.

Amaierako ebaluazioan, ikasleek ebaluazio-jarduera hauen bidez frogatu beharko dute zer gaitasun lortu duten:

- BANAKAKO LANAK % 100

Taula honetan laburbiltzen da gaitasunen, ikaskuntzaren emaitzen, jardueren eta ebaluazio-sistemaren arteko erlazioa:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1, G2, G3	IE1	Bakarkako lana	- Idatzizko aurkezpena eta ahozko aurkezpena	% 40
G1, G2, G3, G4, G5	IE2	Bakarkako lana	- Idatzizko aurkezpena eta ahozko aurkezpena	% 45
G1, G2, G3	IE3	Bakarkako lana	- Idatzizko aurkezpena	% 15

Ebaluazio-sistema honetan parte hartzeko, ikasle bakoitzak ebaluazio jarraituko sistemari uko egiten diola adierazteko idazki bat aurkeztuko dio ikasgaiaren irakasle arduradunari, 2022-2023 ikasturteko ikasgaiari dagokion sei hilekoaren 9. astea baino lehen. Eskatutako lanak egiten ez badira, «Ez aurkeztua» kalifikazioa jasoko du ikasleak.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKOA

Ohiko deialdian ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, aukeratu duten ebaluazio-sistema edozein dela ere, eskubidea izango dute ezohiko deialdiaren azken ebaluazioko proba osatzen duten azterketetara eta ebaluazio-jardueretara aurkezteko.

Halakoetan, jarduteko hainbat aukera daude:

1. Ezohiko deialdian, ikasgaiaren ebaluazioa azken ebaluazioko sistemaren bidez soilik egingo da.
2. Ezohiko deialdiaren azken ebaluazioko probak barne hartuko ditu zehaztutako ikaskuntzaren emaitzak ebaluatu eta neurtzeko behar diren azterketa eta ebaluazio-jarduera guztiak, ohiko deialdian ebaluatu ziren modu berean. Ikasturtean zehar ikasleek lortutako emaitza positiboak gorde ahalko dira. Ikasturtean zehar egindako ebaluazio jarraituaren bidez emaitza negatiboak lortu badira, emaitza horiek ezingo dira gorde ezohiko deialdirako, eta ezohiko deialdiko azterketak edo probak kalifikazioaren %100 balioko du.
3. Ohiko deialdian zehaztutakoa ezohiko deialdian ere beteko da. Ohiko deialdian gainditu diren gaitasunen nota gordeko da.

Eskatutako lanak egiten ez badira, «Ez aurkeztua» kalifikazioa jasoko du ikasleak.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Oinarrizko bibliografia

- * AMEZÚA, Efigenio. El sexo: historia de una idea. Revista de Sexología nº 115-116. Instituto de la Sexología Incisex. Madrid, 2003.
- * CABELLO SANTAMARIA, Francisco y LUCAS MATHEU, Manuel. Manual médico de terapia sexual. Ed. Fundamentos. Madrid, 2009.
- * DE LA CRUZ, Carlos: Nueva educación de las sexualidades. IUNIVES nº 2. Madrid, 2010
- * LANDARROITAJAUREGI, Joserra: Nociones de Sexosofía Antigua. Ed. ISESUS. Valladolid, 2013
- * MASTERS, William; JOHNSON, Virginia y KOLODNY, Robert. La sexualidad humana. (3 volúmenes). Grijalbo. Barcelona, 1995.
- * SAEZ SESMA, Silberio: Cuando la terapia sexual fracasa. Aportaciones sexológicas para el éxito. Ed. Fundamentos. Madrid, 2006

Sakontzeko bibliografia

- * AMEZÚA, Efigenio. Educación de los Sexos: la letra pequeña de la Educación Sexual. Revista de Sexología nº 95-96. Instituto de la Sexología Incisex. Madrid, 1999.
- * AMEZÚA, Efigenio. El Ars Amandi de los sexos: la letra pequeña de la sex therapy. Revista de Sexología nº 99-100. Instituto de la Sexología Incisex. Madrid, 2000.
- * BOTELLA LLUSIA, José. La evolución de la sexualidad y los estados intersexuales. Ed. Díaz de Santos. Madrid, 1997.
- * CABELLO, Francisco. Manual de Sexología y terapia sexual. Ed. Síntesis, 2010
- * DE LA CRUZ, Carlos, SAEZ SESMA, Silberio e InCiSex. Prevención del VIH/Sida. Claves educativas. Ed. Cruz Roja Juventud. Madrid, 2003.
- * ESTUPINYÀ, Pere. S=EX2. La ciencia del sexo. Ed. Debate. 2013.
- * GARCÍA RUIZ, Mercedes. Educación Sexual y Discapacidad. Talleres de Educación Sexual con personas con discapacidad. Oviedo: Consejería de Salud y Servicios Sanitarios del Principado de Asturias. 2000
- * MALON, Agustín, MARTINEZ SOLA, Felicidad, AMEZUA, Efigenio. La violencia entre los sexos: una aportación desde la sexología. Revista Española de Sexología Nº 120. Incisex Madrid, 2003.
- * MONEY, John y EHRHARDT, A. Desarrollo de la sexualidad humana: diferenciación y dimorfismo de la identidad de género. Ed. Morata. Madrid, 1982
- * SAEZ SESMA, Silberio: Sexo Básico. De los genitales al cerebro, de la fecundación a la vejez. IUNIVES nº 1. Madrid, 2010.
- * EHRENREICH B., ENGLISH D. Sorginak, Emaginak eta Erizainak. Ed. Katakarak, 2019
- * EHRENREICH B., ENGLISH D. Brujas, comadronas y enfermeras. Ed. Lasal, 1988
- * GLEZERMAN, Marek. Medicina de Género. Plataforma Editorial, 2017

Aldizkariak

Anuario de Sexología.
Archives of Sexual Behavior.
Attachment & Human Development.
Culture Health & Sexuality.
International Journal of Sexual Health.
Journal of the History of Sexuality.
Journal of Homosexuality.
Journal of Sex Research.
Journal of Social and Personal Relationships.
Psychology & Sexuality.
Revista desexología.
Sexual and Relationship Therapy.
Sexual Health.
Sexualities.
Sexuality and Disability.
Sexuality Research and Social Policy.

Interneteko helbideak

- * Sexu- eta Ugalketa- eskubideei buruzko IPPFren gutuna. IPPF. Londres 1995.
<https://www.ippf.org/sites/default/files/ippf>
 - * Agenda Euskadi Basque Country 2030. <http://www.euskadi.eus/pdf/agenda-euskadi-basque-country-2030.pdf>
 - * <http://www.aeps.es/recursos/>
 - o Reflexiones críticas para sexólogos avezados. I. Para una Epistemología Sexológica. (1. argitalpena Revista de Sexología-n 157-158. zk. Instituto de la Sexología Incisex. Madril, 2010)
- AEPS: Asociación Estatal de Profesionales de la Sexología (www.aeps.es)
AESC: Asociación Española de Sexología Clínica (www.aesc.com.es)
Centro de documentación sobre prevención y maltrato infantil y adolescente: Infoabu (www.bienestaryproteccioninfantil.es)
FESS: Federación Española de Sociedades de Sexología (www.fess.org.es)
SEISEX: Sociedad Española de Intervención en Sexología (www.seisex.com)
SIECUS: Sexuality Information and Education Council of the United States (www.siecus.org)
WAS: World Association for Sexual Health (www.worldsexology.org)

OHARRAK

Ikasturtearen hasieran, ikasgaiarekin lotutako dokumentazioa jarriko da ikasleen eskura eGelan.

TUTORETZAK

Irakasgaiko irakasleekin tutoretza-eskaerak posta elektronikoz izapidetu beharko zaizkio mdolores_calle@ehu.eus irakasle arduradunari, eta lehenetsunez 3-4 ikasleko talde batentzat eskatuko dira. Ez daude eskola presentzialen absentiak ordezkatzera bideratuta.

